

Vlašimská 8
Louňovice pod Blaníkem
ID DS: ffydyjp
e-mail: martin.klaudys@nature.cz
www.nature.cz

Povodí Labe, státní podnik
Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí
500 03 Hradec Králové

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/1153/SC/2023 - 3

VYŘIZUJE: Ing., Mgr. Martin Klaudys

DATUM: 3. 8. 2023

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody místně a věcně příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“) vydává na základě žádosti společnosti Povodí Labe, státní podnik, se sídlem Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí 500 03 Hradec Králové, IČO 70890005, za kterou jedná Ing. Bohumil Pleskač, ředitel závodu Jablonec nad Nisou (dále jen „žadatel“) a po posouzení charakteristiky záměru toto

závazné stanovisko

podle ustanovení ust. § 149 zákona č. 500/2004 Sb., (správní řád), kterým

souhlasí

s provedením stavby „VD Žehuň, oprava těsnění klapky a obnova nátěrů“ Povodím Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČO: 70890005. Stavba bude prováděna podle projektové dokumentace zpracované společností PS PROFI s.r.o., Traubova 1546/6, 602 00 Brno, IČ 26244918 v květnu 2023.

ODŮVODNĚNÍ

Agentura obdržela dne 17.7.2023 žádost Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, o stanovisko k záměru „VD Žehuň, oprava těsnění klapky a obnova nátěrů“. Záměr spočívá ve stavební opravě dílčí technologické části vodního díla Žehuňský rybník, a to hrazeného přelivu (klapky). Stanovisko bude přílohou žádosti o povolení stavby příslušnému vodoprávnímu úřadu – Krajskému úřadu Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství.

Povodí Labe, státní podnik, je provozovatelem hrazeného přelivu na vodním díle Žehuňský rybník. Přeliv hrazený ocelovou klapkou je umístěný na pravém konci hráze. Světlá šířka je 10 m. Přeliv tvoří betonové těleso s povrchem dlážděným kamenem. Na betonové konstrukci je nasazena ocelová klapka, která po sklopení plynule navazuje na zakřivené přelivné plochy pevného prahu. Hrana vztyčené klapky je na kótě 202,82 m n.m., vrchol zcela sklopené klapky je 201,20 m n.m., hrazená výška klapky je tedy 1,62 m.

Zhruba v úrovni prahu (5,0 m před osou klapky) jsou čela bočních pilířů klapky. Jejich délka je 8,80 m. Pravý pilíř, široký 1,5 m, má půlkruhové zhlaví. Levý, ve kterém je umístěna strojovna, je široký 2,5 m a má nepravidelné, hydraulicky příznivě zakřivené zhlaví. V pilířích jsou drážky pro provizorní hrazení přelivu.

V rámci stavby bude provedena oprava těsnění klapky a obnova protikoroze ochrany klapky. V první fázi bude provedena instalace provizorního hrazení do profilu opravovaného hrazeného přelivu, následně bude provedena demontáž klapky a její odvoz do závodu zhotovitele. Klapka přelivu včetně vybraného příslušenství projde v závodě vybraného zhotovitele úpravou konstrukce podélného prahového těsnění osazením tvarových plechů a obnovou povrchové protikoroze ochrany. Následně bude klapka osazena zpět a provizorní hrazení odstraněno.

Po dobu opravy (duben – září 2024) bude hladina na vodním díle udržována na letní hospodářské hladině 202,67 m.n.m. dle manipulačního řádu. Manipulace s hladinou bude probíhat pomocí spodní výpusti a pevného přelivu.

Stavba hrazeného přelivu se nachází v ochranném pásmu národní přírodní památky (NPP) Žehuňský rybník. Podle §37 odst. 2 zákona je k umístování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku v ochranném pásmu zvláště chráněného území nutný souhlas orgánu ochrany přírody.

NPP Žehuňský rybník byla vyhlášena vyhláškou č. 15/2011 Sb., o vyhlášení NPP Žehuňský rybník a stanovení jejích bližších ochranných podmínek s účinností od 1. března 2011.

Předmětem ochrany jsou dle zřizovacího předpisu

- a) přírodní společenstva litorálních rákosin eutrofních stojatých vod, navazující hygrolin a mezofilní louky a vápňatá slatiniště,
- b) vzácné a ohrožené druhy živočichů zejména ptáků a populace kriticky ohroženého druhu živočicha vrkoče útlého (*Vertigo angustior*), včetně jejich biotopů;
- c) vzácné a ohrožené druhy rostlin zejména populace kriticky ohrožených druhů rostlin pampelišky bavorské (*Taraxacum bavaricum*), pampelišky husí (*Taraxacum paucertianum*) a pampelišky zavlažované (*Taraxacum irrigatum*), včetně jejich biotopů;
- d) typy přírodních stanovišť a druhů, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Žehuňsko a které se nacházejí na území národní přírodní památky.

Z ptáků jsou předmětem ochrany bukáček malý (*Ixobrychus minutus*), chřástal malý (*Porzana parva*), chřástal kropenatý (*Porzana porzana*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), lžičák pestrý (*Anas clypeata*), čírka modrá (*Anas querquedula*).

Agentura v rámci vydání stanoviska zvažovala, zda prováděním stavby nedojde k poškození NPP Žehuňský rybník (zákaz uvedený v §35 odst. 2) zákona). Agentura vzala v úvahu při vydání stanoviska odborný dokument Plán péče o NPP Žehuňský rybník na období 2018–2027, kde jsou uvedeny zásady pro hospodaření v NPP Žehuňský rybník i v ochranném pásmu. V případě lokality záměru je zde uvedena údržba a udržování objektů ve funkčním stavu. Rizikové činnosti s vlivem na ptačí druhy, spojené s touto plochou, nejsou uvedeny.

Pro předměty ochrany NPP, zvláště pro hnízdící ptáky, je zásadní udržování letní hladiny na stabilní hladině s minimálními výkyvy, aby nedocházelo k vyplavování hnízd. V době opravy klapky záměr uvádí zachování provozu vodního díla manipulačního řádu. I bez provozu klapky zůstane možnost manipulace zachována spodní výpustí, případně bezpečnostním přelivem s pevnou hranou, takže průtoky budou převáděny tak, aby zůstala zachována výše uvedená letní hospodářská hladina.

Přímo v místě hrazeného přelivu se předměty ochrany NPP nevyskytují. Při vypuštění rybníka v zimě 2022-2023 byly v prostoru česlí před hrazeným přelivem nalezeny schránky škeble říční (*Anodonta anatina*) a velevruba malířského (*Unio pictorum*). V prostoru hrazení před klapkou dotčeného stavbou však nemají měkkýši vhodné podmínky pro trvalé přežívání.

Agentura tedy došla k závěru, že k poškození NPP nedojde.

Žehuňský rybník je dále součástí ptačí oblasti CZ0211011 - Žehuňský rybník - Obora Kněžičky, která zahrnuje Žehuňský rybník a ze severu přiléhající oboru Kněžičky. Ptačí oblast byla vymezena pro ochranu bukáčka malého (*Ixobrychus minutus*) a chřástala kropenatého (*Porzana porzana*). Ptačí oblast je ovšem významná i jako hnízdiště pro dalších 131 ptačích druhů, pro tah vodních ptáků a dravců. Od počátku 20. století zde bylo zaznamenáno 259 druhů ptáků.

Nejvýznamnější hnízdící druhy vodních ptáků hostí Žehuňský rybník. Bukáček malý hnízdí v litorálních porostech rákosu, místy s keří vrby a chrástal kropenatý preferuje stanoviště s převahou měkkých a nízkých porostů (puškvorec, zblochan, ostřice).

Agentura vzala v úvahu biotopové nároky nejen předmětů ochrany, ale i dalších druhů ptáků zjištěných v ptačí oblasti. Většina druhů obývá rákosiny a části ptačí oblasti od lokality záměru vzdálené, vodní ptáci využívají většinu plochy rybníka. Ani pro další druhy není hrazený přeliv vhodným stanovištěm, konstrukci přilehlých česlí vyhledávají s oblibou rackové (*Chroicocephalus ridibundus*), kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) nebo volavka popelavá (*Ardea cinerea*).

Nejbližší evropsky významnou lokalitou (EVL) je poblíže ležící EVL CZ0214050 – Žehuňsko. Předmětem ochrany EVL Žehuňsko jsou stanoviště 3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*, 6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*), význačná naleziště vstavačovitých - prioritní stanoviště, 6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*), 6410 Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*), 6440 Nivní louky říčních údolí svazu *Cnidion dubii*, 6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*), 7230 Zásaditá slatiniště, 91H0 Panonské šípákové doubravy, 91I0 Eurosibiřské stepní doubravy a druhy roháč obecný (*Lucanus cervus*) a vrkoč útlý (*Vertigo angustior*). Žádné z uvedených stanovišť a druhů se v stavby nevyskytuje.

Agentura tak, konstatovala, že je vyloučeno závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť nebo vyrušování druhů, k jejichž ochraně byla evropsky významná lokalita a ptačí oblast určena. Stanovisko je tak možné dle §45g zákona vydat.

POUČENÍ :

Podle ust. § 149 správního řádu není závazné stanovisko samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Jeho obsah je závazným podkladem pro rozhodnutí příslušného stavebního úřadu o povolení stavby. Obsah závazného stanoviska lze napadnout odvoláním proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu.

(podepsáno elektronicky)

Ing. Jana Povolná

vedoucí oddělení

Na vědomí:

Obec Žehuň, Žehuň 136, 289 05 Žehuň, DS:26fak8d